

پژوهشکده شورای نگهبان
گزارش استدلالی

نظرات استدلالی شورای نگهبان

در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی

**قانون اصلاح ماده (۸) قانون تأسیس سازمان
اسناد ملی ایران مصوب ۱۳۹۴/۱۲/۱۷**

پژوهشکده شورای نگهبان

باسمه تعالی

نظرات استدلالی شورای نگهبان

در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی

قانون اصلاح ماده (۸) قانون تأسیس سازمان
اسناد ملی ایران مصوب ۱۳۹۴/۱۲/۱۷

تاریخ تصویب: ۱۳۹۴/۱۲/۲۲

کد گزارش: ۱۴۰۱۰۸۱۱۶

تاریخ نظر شورای نگهبان: ۱۳۹۵/۰۱/۱۸

پژوهشکده شورای نگهبان

قانون اصلاح ماده (۸) قانون تأسیس سازمان اسناد ملی ایران

مصوب ۱۳۹۴/۱۲/۱۷

درباره قانون

«لایحه اصلاح ماده (۸) قانون تأسیس سازمان اسناد ملی ایران» بنا به پیشنهاد وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح در جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۱/۳/۷ هیئت وزیران به تصویب رسید و برای طی تشریفات قانونی به مجلس شورای اسلامی ارسال شد. در مقدمه‌ی توجیهی این لایحه، ضرورت ارائه‌ی آن بدین شرح بیان شده است: مطابق ماده (۸) قانون تأسیس سازمان اسناد ملی ایران - مصوب ۱۳۴۹ - وزارت جنگ (سابق) از شمول مقررات این قانون مستثنی است و ترتیب نگهداری و حفظ اسناد ملی و همچنین امحای اوراق زائد در ارتش با اطلاع سازمان اسناد ملی به تشخیص هیئت صلاحیتداری خواهد بود که به این منظور تشکیل می‌شود. طرز تشکیل هیئت مزبور و نحوه‌ی اجرای مفاد این ماده به موجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط وزارت جنگ تدوین و تصویب می‌شود. با عنایت به اینکه محدوده‌ی اجرای ماده (۸) و آیین‌نامه‌ی اجرایی آن صرفاً در ارتش جمهوری اسلامی ایران قابلیت اجرایی دارد و در دیگر سازمان‌های نیروهای مسلح قابل اجراء نیست و در نتیجه تکلیف اسناد و اوراق سایر نیروهای مسلح در هاله‌ای از ابهام قرار دارد و با توجه به نیازهای کنونی نیروهای مسلح و ضرورت اصلاح قانون مذکور و به منظور تسری آن به تمام نیروهای مسلح، این لایحه برای طی تشریفات قانونی تقدیم می‌شود.

این لایحه که در جلسه‌ی علنی مورخ ۱۳۹۱/۶/۱۹ مجلس شورای اسلامی اعلام وصول گردید، جهت بررسی به کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس به عنوان کمیسیون اصلی ارسال شد که کمیسیون مذکور با اصلاحاتی، این لایحه را در جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۱/۸/۲۱ به تصویب رساند و گزارش آن را به مجلس ارائه کرد. این لایحه در تاریخ ۱۳۹۴/۱۲/۱۷ در صحن علنی مجلس مطرح شد و با اصلاحاتی به تصویب نمایندگان رسید و برای طی روند قانونی مذکور در اصل (۹۴) قانون اساسی، به موجب نامه‌ی شماره ۱۳۸/۹۰۶۵۴ مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۲۲ به شورای نگهبان ارسال شد. شورای نگهبان با تشکیل جلسه در تاریخ ۱۳۹۵/۱/۱۸، این مصوبه را بررسی کرد و مفاد آن را مغایر با موازین شرع و

قانون اساسی ندانست و نظر خود در این خصوص را طی نامه‌ی شماره ۹۵/۱۰۲/۱۸۰ مورخ ۱۳۹۵/۱/۱۸ به مجلس شورای اسلامی اعلام کرد.

*****

تاریخ مصوبه مجلس شورای اسلامی: ۱۳۹۴/۱۲/۲۲

تاریخ بررسی در شورای نگهبان: ۱۳۹۵/۱/۱۸

• ماده واحده - ماده (۸) قانون تأسیس سازمان اسناد ملی ایران، مصوب ۱۳۴۹/۲/۱۷^۱ به شرح زیر اصلاح می‌شود:

• ماده ۸ - ستاد کل نیروهای مسلح، نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و سازمان‌های وابسته به آنان که ماهیت و مأموریت نظامی و امنیتی دارند، از شمول مقررات این قانون مستثنی هستند و ترتیب نگهداری، حفظ اسناد ملی و امحای اوراق زائد در سازمان‌های یادشده با اطلاع سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران و با تشخیص هیئت‌های صلاحیتداری است که به این منظور تشکیل می‌شود. طرز تشکیل هیئت‌های مزبور و نحوه اجرای مفاد این ماده به موجب آیین‌نامه‌ای است که ظرف مدت سه ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون توسط وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح با هماهنگی ستاد کل نیروهای مسلح تهیه می‌شود و به تصویب فرماندهی کل قوا می‌رسد.

▪ دیدگاه عدم مغایرت

هیچ یک از اعضای شورای نگهبان، در خصوص مغایرت مفاد این مصوبه با موازین شرع

۱. ماده (۸) قانون تأسیس سازمان اسناد ملی ایران مصوب ۱۳۴۹/۲/۱۷ مجلس شورای ملی: «ماده ۸ - وزارت جنگ از شمول مقررات این قانون مستثنی است و ترتیب نگهداری و حفظ اسناد ملی و همچنین امحای اوراق زائد در ارتش شاهنشاهی با اطلاع سازمان اسناد ملی به تشخیص هیئت صلاحیتداری خواهد بود که به این منظور تشکیل می‌شود. طرز تشکیل هیئت مزبور و نحوه اجرای مفاد این ماده به موجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط وزارت جنگ تدوین و تصویب می‌شود.»

و قانون اساسی نظری ابراز نکردند.

▪ نظر شورای نگهبان

این مصوبه، مغایرتی با موازین شرع و قانون اساسی ندارد.

***

▪ نظر نهایی شورای نگهبان

مصوبه‌ی مجلس در خصوص لایحه اصلاح ماده (۸) قانون تأسیس سازمان اسناد ملی ایران مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه‌ای (مدظله العالی)

در دیدار با اعضای شورای نگهبان (۱۳۷۹/۴/۲۸):
«... شما استدلال دارید، اما این استدلال برای مجلس، گاهی معلوم نیست، گاهی برای مجمع تشخیص هم درست معلوم نیست، ... در حالی که خوب است در متن آن حکم اشاره‌ای به استدلال بشود و در یک محل یا جداگانه آن استدلال به تفصیل نوشته بشود.»

گزارش استدلالی

پژوهشکده شورای نگهبان

تهران، خیابان شهید بهشتی (ره)، خیابان شهید سرافراز،

کوچه پنجم پلاک ۱۱ کد پستی: ۱۵۹۷۸۵۶۱۱۳

تلفن: ۰۲۱-۸۸۵۳۳۴۲۹

نمابر: ۰۲۱-۶۴۰۱۴۸۱۷

nashr-rc.ir

gcr.ac.ir